

Tekst 1

Het begin van de redevoering.

1 Credo ego vos, iudices, mirari quid sit quod, cum tot summi oratores
2 hominesque nobilissimi sedeant, ego potissimum surrexerim, is qui neque
3 aetate neque ingenio neque auctoritate sim cum his qui sedeant
4 comparandus. Omnes enim hi quos videtis adesse in hac causa iniuriam
5 novo scelere conflatae putant oportere defendi, defendere ipsi propter
6 iniquitatem temporum non audent. Ita fit ut adsint propterea quod
7 officium sequuntur, taceant autem idcirco quia periculum vitant.

Cicero, Pro Sexto Roscio Amerino 1

Tekst 2

Cicero's inzet en de taak van de rechters.

1 His de rebus tantis tamque atrocibus neque satis me commode dicere
2 neque satis graviter conqueri neque satis libere vociferari posse intellego.
3 Nam commoditati ingenium, gravitati aetas, libertati tempora sunt
4 impedimento. Huc accedit summus timor quem mihi natura pudorque
5 meus attribuit et vestra dignitas et vis adversariorum et Sex. Rosci
6 pericula. Quapropter vos oro atque obsecro, iudices, ut attente bonaque
7 cum venia verba mea audiatis. Fide sapientiaque vestra fretus plus oneris
8 sustuli quam ferre me posse intellego. Hoc onus si vos aliqua ex parte
9 allevabitis, feram ut potero studio et industria, iudices; sin a vobis – id
10 quod non spero – deserar, tamen animo non deficiam et id quod suscepi,
11 quoad potero, perferam. Quod si perferre non potero, opprimi me onere
12 officii malo quam id quod mihi cum fide semel impositum est aut propter
13 perfidiam abicere aut propter infirmitatem animi deponere. Te quoque
14 magnopere, M. Fanni, quaeso ut qualem te iam antea populo Romano
15 praeuisti, cum huic eidem quaestioni iudex praeesses, talem te et nobis

16 et rei publicae hoc tempore impertias. Quanta multitudo hominum
17 convenerit ad hoc iudicium vides; quae sit omnium mortalium exspectatio,
18 quae cupiditas ut acria ac severa iudicia fiant intellegis. Longo intervallo
19 iudicium inter sicarios hoc primum committitur, cum interea caedes
20 indignissimae maximaeque factae sunt; omnes hanc quaestionem te
21 praetore manifestis maleficiis cotidianoque sanguine dimisso virtutis
22 ostentui sperant futuram.

23 Qua vociferatione in ceteris iudiciis accusatores uti consuerunt, ea nos
24 hoc tempore utimur qui causam dicimus. Petimus abs te, M. Fanni, a
25 vobisque, iudices, ut quam acerrime maleficia vindicetis, ut quam
26 fortissime hominibus audacissimis resistatis, ut hoc cogitetis, nisi in hac
27 causa qui vester animus sit ostendetis, eo prorumpere hominum
28 cupiditatem et scelus et audaciam ut non modo clam verum etiam hic in
29 foro ante tribunal tuum, M. Fanni, ante pedes vestros, iudices, inter ipsa
30 subsellia caedes futurae sint. Etenim quid aliud hoc iudicio temptatur nisi
31 ut id fieri liceat? Accusant ii qui in fortunas huius invaserunt, causam dicit
32 is cui praeter calamitatem nihil reliquerunt; accusant ii quibus occidi
33 patrem Sex. Rosci bono fuit, causam dicit is cui non modo luctum mors
34 patris attulit verum etiam egestatem; accusant ii qui hunc ipsum iugulare
35 summe cupierunt, causam dicit is qui etiam ad hoc ipsum iudicium cum
36 praesidio venit ne hic ibidem ante oculos vestros trucidetur; denique
37 accusant ii quos populus poscit, causam dicit is qui unus relictus ex
38 illorum nefaria caede restat.

Cicero, Pro Sexto Roscio Amerino 9-13